

Studiehandleiding Semester 1

Opleiding: ASK (Aan de Slag voor de Klas)
Cursusjaar: 2021-2022

Coördinator: Ilona van Heijst¹
i.w.l.vanheijst@uva.nl

Docenten: Natuurkunde: Erik Min (e.min@uva.nl)
Bedrijfseconomie: Quincy Elvira (q.l.elvira@uva.nl)
Wiskunde: Derk Pik (D.R.Pik2@uva.nl)
Informatica: Jasper Dukers (j.f.g.dukers@uva.nl)
Scheikunde: Erik Joling (E.Joling@uva.nl)
Pedagogiek en onderwijskunde: Ilona van Heijst (i.w.l.vanheijst@uva.nl)

¹ Opmerkingen om de studiehandleiding te verbeteren zijn altijd welkom. Stuur in dat geval een mailtje aan de coördinator Ilona van Heijst (i.w.l.vanheijst@uva.nl)

Inhoudsopgave:

Inleiding.....	3
1. Leerdoelen semester 1.	4
2. Onderwijsvorm.....	5
3. Toetsing.....	5
3.2: Het periodeverslag:.....	7
4. De opdrachten uitgewerkt.....	7
4.1: Het lerarenportret	7
4.1.1: Het beroepsbeeld:	7
4.1.2: Logboeken:.....	7
4.1.3: Storyboards:.....	8
4.2: Het periodeverslag:.....	8
4.2.1: Lesontwerp:	8
4.2.2: Kritische reflectie:	9
4.2.3: Plan van aanpak:	9
4.2.4: Casestudy	9
5. Praktijkbeoordeling:.....	9
6. Inleveren en feedback via Canvas.....	10
7. Overzicht literatuur en voorbereiding per week	10
8. Ga voorzichtig om met data van leerlingen!	10
Bijlage 1: Rubrics periodeverslag 1	11
Bijlage 2: Beroepsbeeld.....	15
Bijlage 3: Logboeken	17
Bijlage 4: Het storyboard	18
Bijlage 5: Lesontwerp 2.....	19
Bijlage 6: Kritische reflectie.....	23
Bijlage 7: Plan van aanpak.....	25
Bijlage 8: Beoordelingsformat praktijkbeoordeling.....	26

Inleiding

Tijdens de colleges in het eerste semester werk je aan de ontwikkeling van beroepsvaardigheden die nodig zijn om aan een groep leerlingen les te kunnen geven. Je maakt kennis met vakdidactische en pedagogische basisprincipes, die je toepast in de lessen. Je leert je vakdidactisch en pedagogisch handelen theoretisch te onderbouwen en je werkt aan een visie op je vak. Halverwege het eerste semester kun je een les ontwerpen vanuit de beginsituatie van de leerlingen en deze les legitimeren vanuit de (vak)didactische en pedagogische literatuur en het curriculum van het schoolvak (**=periodeverslag + lerarenportret 1= formatief**). In het tweede deel van het eerste semester verdiep je je vakdidactisch en pedagogisch handelen. Aan het einde van het semester kun je twee samenhangende lessen ontwerpen (met toepassing van activerende didactiek) op basis van een analyse van wat voor leerlingen lastig is om te leren (**= periodeverslag + lerarenportret 2= summatief**). Aan het einde van het semester wordt middels een casestudy ook getoetst of je voldoende vakdidactische en pedagogische kennis en inzichten hebt ontwikkeld.

Doel en plaats van semester 1 in het gehele studieprogramma

Kenmerkend voor de ILO-opleiding is de aandacht voor het ontwerpen en evalueren van onderwijs. De ontwerp opdrachten worden tijdens de master gaandeweg complexer en de onderzoekscomponent belangrijker. Je toont in toenemende mate dat je voldoende kennis beheerst vanuit je vak/discipline en dat je steeds meer boven de stof komt te staan: je kunt steeds beter schakelen tussen je vak en de dagelijkse praktijk om het leren betekenisvol te maken. Je toont in je (les)ontwerpen en in je omgang met leerlingen dat je je ervan bewust bent dat je door de keuzes die je maakt als docent bijdraagt aan de persoonlijke en maatschappelijke vorming van leerlingen. Je laat zien dat je pedagogisch-didactische principes in kan zetten bij het ontwerpen van lessen.

In **semester 1** staat eerst het handelen van de docent centraal en worden de kennis en gereedschappen aangereikt om een start voor de klas te maken. Vervolgens komt de leerling meer in beeld. Hier komen onderwerpen als motivatie, leerproblemen, diversiteit en de relatie met het eigen vak aan bod.

Het **tweede semester** van je studie richt zich op het ontwikkelen van hogere docentvaardigheden. In dit semester kun je je onder andere verdiepen in: differentiatie, het ontwerpen en geven van intensieve en activerende lessen, het stimuleren van hogere denkvaardigheden bij leerlingen. In het **derde (en eventueel vierde) semester** doorloop je een volledige ontwerpcyclus. Je verkent een vakdidactisch probleem en vervolgens ontwerp je een serie van meerdere lessen die verbeteringen beogen ten aanzien van dit probleem. Daarin verantwoord je ook bepaalde keuzes die je maakt ten aanzien van je pedagogisch handelen. Je gebruikt kennis van methoden van onderwijsonderzoek om de kwaliteit van het ontwerp vast te stellen.

Het totale programma ziet er als volgt uit:

Semester 1	Semester 2	Semester 3/4
Pedagogiek Algemene Didactiek 1 (3EC) (Lesontwerp & casestudy)	Pedagogiek Algemene Didactiek 2 (3EC) (Lesontwerp & casestudy)	Pedagogiek Algemene Didactiek 3 (3EC) (Prototype & casestudy)
Vakdidactiek 1 (6EC) (Lesontwerp & casestudy)	Vakdidactiek 2 (6EC) (Lesontwerp & casestudy)	Vakdidactiek 3 (9EC) (Prototype & casestudy)
Praktijk en Professie 1 (9EC) (Verslag kritische reflectie + Plan van aanpak + beoordeling werkervaringsplek)	Praktijk en Professie 2 (9EC) (Verslag kritische reflectie+ Plan van aanpak + beoordeling werkervaringsplek)	Praktijk en Professie 3 (12EC) (Verslag kritische reflectie+ Plan van aanpak + beoordeling werkervaringsplek)

1. Leerdoelen semester 1.

Aan het einde van het eerste semester heb je voldoende vakdidactische en pedagogische kennis en inzichten ontwikkeld, zodat je:

(Vak)didactiek	Pedagogiek	Praktijk en professie
<p>Onderwijs doelmatig kunt voorbereiden en een samenhangende les kunt ontwerpen en plannen. Daarvoor is het nodig dat je:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ de lesstof en leergangen/lesmethodes kunt analyseren; ○ concrete leer-/lesdoelen kunt formuleren en de keuze kunt onderbouwen vanuit de beginsituatie; ○ leer-/lesdoelen kunt vertalen in samenhangende leeractiviteiten; ○ passende werkvormen, materialen en media/ICT kunt kiezen, die zijn afgestemd op het niveau en kenmerken van de leerlingen; ○ de relatie van de leerstof met de kerndoelen, eindtermen en examenprogramma van je vak kunt verwoorden; ○ vanuit je vakinhoudelijke expertise verbanden kunt leggen met het dagelijks leven en het onderwijs betekenisvol kan maken voor de leerlingen; ○ je didactische keuzes mede baseert op de (cognitieve) ontwikkeling van je leerlingen. 	<p>Een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor je leerlingen kunt realiseren. Daarvoor is het nodig dat je:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ kennis hebt van theorieën over communicatie en groepsdynamica en deze kunt toepassen; ○ je een goed beeld kunt vormen van het sociale klimaat in de groep en van het welbevinden van de leerlingen; ○ je kunt reflecteren op je rol en verantwoordelijkheid ten aanzien van het creëren van een veilig pedagogisch klimaat in je klas. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ inhoudelijke kennis op het niveau van de methode <i>toont</i> ○ verbinding legt tussen vakkennis en relevante lesinhoud voor leerlingen ○ een les kunt ontwerpen met concrete en haalbare doelen ○ kan een les vormgeven en plannen ○ kan een eenduidige en volledige instructie geven

<p>onderwijs doelmatig kunt uitvoeren. Daarvoor is het nodig dat je:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ een ondersteunend, veilig en stimulerend leerklimaat voor je leerlingen kunt realiseren; ○ duidelijke en interactieve uitleg kunt geven van de leerstof, voordoen hoe ermee gewerkt moet worden, en ○ daarbij in kunt spelen op de taalbeheersing en taalontwikkeling van het Nederlands van de leerlingen; ○ leerlingen kunt begeleiden in de les. 	<p>Onderwijs doelmatig kunt voorbereiden en evalueren. Daarvoor is nodig dat je:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ kennis hebt van theorieën over effectieve/directe instructie en deze kunt toepassen; ○ voorbeelden kunt geven van formatieve evaluatie en deze kunt toepassen in een les. 	<p>Pedagogisch</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ toont in gedrag en taalgebruik respect voor de leerlingen ○ toont affiniteit met (de leefwereld van) de leerlingen ○ onderkent het belang van een veilig leerklimaat ○ signaleert ongewenste groepsprocessen ○ experimenteert met het toepassen van kennis over effectief klassenmanagement
<p>onderwijs doelmatig kunt evalueren. Daarvoor is het nodig dat je:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ de voortgang van leerlingen kunt volgen; ○ passende vormen van summatieve en formatieve toetsing/evaluatie kunt noemen en ontwerpen; ○ kenmerken van een betrouwbare toets kunt benoemen en herkennen; ○ de inhoud en de didactische aanpak van je onderwijs kunt uitleggen en verantwoorden; ○ kritisch kunt reflecteren op je eigen pedagogisch-didactisch handelen. 		<p>Professioneel handelen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ kan (samen met de begeleiders) lessen beschrijven en analyseren en daaruit lering trekken met betrekking tot het eigen handelen ○ Kan kritisch reflecteren op het eigen handelen en legt daarbij de link tussen theorie en praktijk

2. Onderwijsvorm

De colleges in het eerste semester worden voornamelijk online gegeven en zo snel als de situatie dat toestaat weer live op de UvA. Deze colleges vinden plaats in de vorm van twee intensieve weken in de week van **8-14 februari** en in de week van **17-23 mei**. Ook zijn er tijdens het eerste semester vier avondbijeenkomsten ingepland op: **2 maart, 20 april, 15 juni en 6 juli**.

3. Toetsing

Het onderwijs in het eerste semester beslaat drie domeinen:

- Vakdidactiek
- Pedagogiek en Algemene Didactiek
- Praktijk en Professie

Voor deze drie domeinen behaal je (op het eind van ieder semester) afzonderlijke cijfers. Deze cijfers worden gegeven naar aanleiding van de volgende verslagen:

- Het lerarenportret met daarin:
 - Beschrijving van het beroepsbeeld
 - Logboeken
 - Storyboards
- Het periodeverslag met daarin:

- Lesontwerp
- Kritische reflectie
- Plan van aanpak
- Door de UvA aangereikte casestudy

Zowel het lerarenportret als het periode verslag lever je halverwege en op het eind van het semester in. Halverwege het semester heeft dit een formatieve functie, en krijg je feedback; op het eind van het semester wordt een cijfer gegeven (summatief) voor het periodeverslag.

Wanneer je wat inlevert is in het schema hieronder weergegeven:

	start opleiding	halverwege semester 1	einde semester 1	halverwege semester 2	eind semester 2	halverwege semester 3	eind semester 3
Lerarenportret:							
Beroepsbeeld	x		x		x		x
Logboek		x	x	x	x	x	x
Storyboard			x		x		x
Periodeverslag							
Lesontwerp*		x	x	x	x	x	x
Reflectie			x		x		x
Plan v. aanpak			x		x		x
Casestudy			x		x		x

* de precieze invulling van de lesontwerpen verschilt per semester

De uiterlijke inleverdata voor het formatieve verslag in het eerste semester is: **6 april 2021** (met bepaalde mensen hebben we eenmalig een andere datum namelijk 12 of 20 april afgesproken). De uiterlijke inleverdatum van het summatieve verslag is **8 juni 2021 voor 9.00 uur**. De herkansingsdatum voor het summatieve verslag is op **17 augustus**.

De verschillende domeinen worden dus voorzien van een apart cijfer. Dit cijfer komt voort uit de rubrics die in bijlage 1 van dit document te vinden zijn.

Voor Praktijk en Professie geldt dat je twee cijfers krijgt, namelijk:

- Je cijfer voor je stage voorgesteld door je werkplekbegeleider en vastgesteld door de vakdidacticus
- Je cijfer voor het periodeverslag

Beide cijfers dienen voldoende (= minimaal 5,5) te zijn en vormen 50% van je eindcijfer.

Voor de toetsonderdelen in het eerste semester word je voorbereid op de volgende momenten.

Het lerarenportret:

Het beroepsbeeld: Tijdens de startdag is hier uitleg over gegeven. Dit is ook het startdocument dat is ingeleverd via Canvas. Daarop heb je feedback gekregen. Deze feedback kun je verwerken in de versie die je aan het einde van het semester inlevert op 8 juni.

Logboek: Bij de afsluiting van de eerste intensieve week is hier uitleg over gegeven. 6 April worden de eerste logboeken ingeleverd. Hierop ontvang je feedback die je toepast in je logboek aan het einde van het eerste semester op 8 juni. Naar aanleiding van de logboeken volgt een gesprek met de onderwijskundige.

- Naar aanleiding van de logboeken op 6 april volgt een gesprek in kleine groepjes met de onderwijskundige--> doel: in gesprek gaan over thema's die spelen in de groep ten aanzien van de studie.
- Naar aanleiding van de logboeken op 8 juni volgt een individueel gesprek met de onderwijskundige--> doel: coachingsgesprek, hoe gaat het met je, waar loop je tegenaan, hoe ga je daarmee om?

Storyboards: Tijdens de tweede avondbijeenkomst wordt er uitleg gegeven over de storyboards. Op Canvas is een instructiefilm te vinden over hoe je een storyboard kunt maken. Daarnaast zal er een digitaal inloopspreekuur komen waarbij je met vragen over het storyboard terecht kunt (zowel van technische als inhoudelijke aard).

3.2: Het periodeverslag:

Lesontwerp: Het lesontwerp lever je in op 6 april. De feedback die je op het lesontwerp krijgt neem je mee bij het maken van je lesontwerp dat je op 8 juni inlevert. Uitleg over het lesontwerp wordt geven bij Vakdidactiek en Pedagogiek Algemene Didactiek tijdens de tweede intensieve week.

Kritische reflectie: Naar aanleiding van de literatuur, feedback* en jouw onderwijsvisie reflecteer je kritisch op jouw eigen ontwikkeling als leraar. Tijdens de gesprekken naar aanleiding van de eerste ingeleverde logboekfragmenten (rond april/mei) zal er uitleg gegeven worden over het vormgeven van de kritische reflectie.

Plan van aanpak: Wordt besproken tijdens de tweede intensieve week.

Casestudy: Tijdens de tweede avondbijeenkomst wordt er geoefend met een casus en hoe je deze kunt aanpakken met behulp van de literatuur.

* Feedback verzamel je zelf, op je werkervaringsplek. Hierbij kun je de formulieren gebruiken die op Canvas staan. Voeg deze feedback in de bijlage toe

4. De opdrachten uitgewerkt

Hieronder staan de verschillende opdrachten in het kort uitgewerkt met een verwijzing naar de uitgebreide beschrijving in de bijlagen. In bijlage 1 vind je de rubrics die gebruikt worden ter beoordeling van deze opdrachten..

4.1: Het lerarenportret

Het lerarenportret is een groeidocument waarin je jouw persoonlijke professionele ontwikkeling zichtbaar maakt. Dit houdt in dat je dit document regelmatig bijwerkt waarbij er een aantal vaste inlevermomenten zijn voor (bepaalde onderdelen van) dit portret. Het lerarenportret geeft input voor het periodeverslag, het geeft input voor de gesprekken met de onderwijskundige. Het wordt ingeleverd via Canvas en beoordeeld in de vorm van avv (aan voorwaarde voldaan) of nav (niet aan voorwaarde voldaan). In het lerarenportret hebben de volgende vier onderdelen een plek:

4.1.1: Het beroepsbeeld:

Het beeld dat je van het onderwijs hebt en van goed leraarschap is van invloed op hoe je je professionele leerkrachtidentiteit ontwikkelt. In het beroepsbeeld van het leraarschap maak je zichtbaar wat jouw beeld is van het onderwijs en hoe dit beeld zich tijdens de opleiding ontwikkelt. Sommige beelden zullen veranderen naar aanleiding van je ervaringen en/of kennis en andere beelden zullen steeds meer gespecificeerd kunnen worden. In bijlage 2 vind je het document waarin het beroepsbeeld weergegeven kan worden. Dit document vul je (in ieder geval) steeds aan het einde van het semester aan.

4.1.2: Logboeken:

Tijdens de opleiding maar ook wanneer je voor de klas staat zul je af en toe spanningen ervaren. Deze spanningen komen voort uit verwachtingen en eisen die aan jou gesteld worden vanuit de omgeving die wellicht niet (helemaal) matchen met jouw eigen verwachtingen, waarden of ideeën. Deze spanningen kunnen groot of klein zijn, ze kunnen op school niveau plaatsvinden (binnen of buiten de klas) maar ook buiten de school (privé of studie). In dit logboekformulier noteer je deze spanningen. Dit geeft jou en ons

inzicht in je leerproces en geeft input om het gesprek hierover aan te gaan. Daarnaast biedt het de mogelijkheid om gericht over deze spanningen na te denken en hierop te reflecteren. Zorg voor ongeveer 5 tot 6 logboekfragmenten per periodeverslag (dus ongeveer 10 per semester).

Indien je geen spanningen ervaart omdat verwachtingen en eisen vanuit de omgeving overeenkomen en matchen met jouw eigen verwachtingen, waarden en ideeën dan kun je in je logboeken ingaan op die situaties die je als positief ervaart. In dit geval hoef je dan dus geen spanningskloof te overbruggen omdat jouw situatie bij je gewenste situatie past.

In bijlage 3 vind je de logboekformulieren.

4.1.3: Storyboards:

In dit deel ga je (een) video-opname(s) van jezelf maken en bekijken. Je kunt ervoor kiezen uit één opname verschillende storyboards te selecteren maar je mag ook uit meerdere opnames storyboards selecteren. Kijk de opname(s) terug en selecteer minimaal vier momenten waarvan je een storyboard gaat maken (uitleg over het maken van een storyboard kun je op Canvas vinden). Bij het selecteren van fragmenten ga je op zoek naar dilemma's. Dit zijn momenten in de les waarbij je even hebt getwijfeld of een spanning hebt ervaren. Dit hoeft niet heel groot te zijn. Een dilemma kan bijvoorbeeld ook bestaan uit een moment waarbij je geen spanningen of twijfels hebt ervaren maar bij het terugzien beseft je dat je op dat moment ook andere keuzes had kunnen maken die een ander resultaat zouden hebben opgeleverd. In bijlage 4 vind je de vragen die horen bij het storyboard.

4.2: Het periodeverslag:

Het periodeverslag is een verslag waarin je laat zien dat je groeit als docent, dat je in staat bent om bewuste keuzes te maken in het vormgeven van je onderwijs en dat je in staat bent om kritisch te reflecteren op het onderwijs dat je geeft en op jouw ontwikkeling als docent.

In de periodeverslagen komen vier onderdelen terug:

4.2.1: Lesontwerp:

In je eerste lesontwerp (inleverdatum 6 april) ontwerp je op basis van (vak)didactische inzichten een les waarin de leeractiviteiten een goede uitwerking zijn van je leerdoelen. In het tweede lesontwerp (inleverdatum 8 juni) doe je dat opnieuw, ditmaal voor een 'reeks' van twee opeenvolgende lessen. Bovendien komt er in deze opdracht een nieuw element bij: je richt de lessen op een (klein, specifiek) onderdeel van de leerstof waar leerlingen moeite mee hebben (een stukje inhoud, een aantal begrippen, een vakspecifieke vaardigheid). Het probleem dat je signaleert, houd je goed tegen het licht vóór je aan oplossingen gaat sleutelen. Je baseert je keuzes in de te ontwerpen lessen op een gedegen analyse van de problemen waar leerlingen tegenaan lopen.

Daarnaast besteed je in het tweede lesontwerp ook expliciet aandacht aan pedagogische aspecten van het lesgeven wat voor deze specifieke klas van belang is. Hoe besteed je in je lesontwerp aandacht aan het motiveren van leerlingen en welke keuzes maak je tijdens verschillende fasen van de les om een veilig pedagogisch klimaat te behouden/creëren? In bijlage vijf staat de opdracht die gaat over het tweede lesontwerp beschreven.

4.2.2: Kritische reflectie:

Bij de kritische reflectie gaat het erom dat je beeld dat je van het onderwijs hebt maar ook je eigen handelen als leraar, kritisch beschouwt en onderbouwt met voor en tegenargumenten. Het problematiseren heeft tot doel los te komen van vastgeroeste overtuigingen om vervolgens bewuste keuzes te kunnen maken in jouw ontwikkeling als leraar. Het lerarenportret geeft de input voor de kritische reflectie. Deze input vul je aan met theorie die je zelf gezocht hebt of die je in de opleiding hebt gelezen.

De kritische reflectie bestaat uit drie onderdelen:

1. Je pakt een onderdeel uit je **beroepsbeeld van het leraarschap** waarin je aangeeft wat een goede leraar is in jouw ogen. Hierop ga je kritische reflectie toepassen waardoor de door jou beschreven goede leraar onderbouwd wordt of waardoor je wellicht wat moet aanpassen en bijstellen (zie bijlage zes voor vragen die je hierbij kunt gebruiken)
2. Naar aanleiding van je logboeken, je storyboards en de feedback van je werkplekbegeleider en leerlingen ga je jouw **kwaliteiten en valkuilen beschrijven ten aanzien van jouw (vak)didactisch handelen**. Deze kwaliteiten en valkuilen onderbouw je met concrete voorbeelden en passende literatuur. Wat betreft de literatuur maak je zowel gebruik van bronnen die jouw visie ondersteunen als van bronnen die jouw visie tegenspreken. In bijlage zes vind je de vragen die je kunt gebruiken voor deze kritische reflectie.
3. Naar aanleiding van je logboeken, je storyboards en de feedback van je werkplekbegeleider en leerlingen ga je jouw **kwaliteiten en valkuilen beschrijven ten aanzien van jouw pedagogisch handelen**. Deze kwaliteiten en valkuilen onderbouw je met concrete voorbeelden en passende literatuur. Wat betreft de literatuur maak je zowel gebruik van bronnen die jouw visie ondersteunen als van bronnen die jouw visie tegenspreken. In bijlage zes vind je de vragen die je kunt gebruiken voor deze kritische reflectie.

4.2.3: Plan van aanpak:

In je plan van aanpak maak je duidelijk aan welke doelen je de komende tijd wilt gaan werken. Dat kan gaan over een periode van een half semester of van een heel semester. Deze doelen zijn concreet geformuleerd en kunnen gerelateerd zijn aan zowel je onderwijspraktijk (bijv.: ik wil mij meerdere werkvormen eigen maken waardoor ik meer variëteit in mijn lessen aan kan brengen) als studiegerelateerd zijn (bijv.: ik wil leren om verslagen te schrijven op een wijze zoals dat binnen de sociale wetenschappen past). In bijlage zeven vind je een format dat je kunt gebruiken voor je plan van aanpak. Denk aan 3 tot 4 doelen per semester om je aandacht op te focussen.

4.2.4: Casestudy

Voor de casestudy ontvang je van de UvA een casus die je gaat 'oplossen' met behulp van de door de opleiding aangereikte literatuur. Het doel is na te gaan in hoeverre je de gelezen literatuur ook kunt koppelen aan de praktijk en kunt gebruiken om praktijkvragen op te lossen. Ter voorbereiding van de casestudy is het handig om bij het lezen van literatuur al samenvattingen te maken of om schematisch weer te geven wat je waar kunt terugvinden in de literatuur.

5. Praktijkbeoordeling:

Voor het praktijkdeel van je opleiding krijg je op het eind van ieder semester een cijfer. De rubrics die gehanteerd worden voor de praktijkbeoordeling vind je in Bijlage 8 en op Canvas staat een versie die je kunt downloaden. Aan het einde van ieder semester vult je werkplekbegeleider deze beoordeling in. Op basis van dit advies stelt de vakdidacticus de praktijkbeoordeling vast en noteert dit in Canvas

Dit cijfer vormt 60% van het cijfer van Praktijk en Professie.

6. Inleveren en feedback via Canvas

Je levert de opdrachten in via Canvas. Als de docent feedback heeft op je ingeleverde werk, dan wordt dit in Canvas in de opdracht erbij gezet. Het cijfer en de feedback zijn drie weken na de deadline zichtbaar. Vergeet dus niet in Canvas te kijken om de feedback te lezen! Aangezien de opdracht digitaal wordt nagekeken, is er geen apart inzagemoment.

In SIS wordt alleen het eindcijfer geregistreerd. Drie weken na het behalen van je laatste voldoende is je eindcijfer zichtbaar in SIS.

7. Overzicht literatuur en voorbereiding per week

Wat er per intensieve week in de colleges behandeld wordt en wat je hiervoor moet voorbereiden, staat op Canvas vermeld. Daarvoor is er een apart vak aangemaakt voor Pedagogiek en Algemene Didactiek. Daarnaast is een vakspecifiek onderdeel waarvan de voorbereiding volledig afhankelijk is van het schoolvak waarvoor je de Lerarenopleiding volgt. De vakdidacticus heeft op Canvas in de Group voor jouw schoolvak een overzicht gezet van de te lezen literatuur en de inhoudelijke planning per week.

8. Ga voorzichtig om met data van leerlingen!

Binnen de opleiding moet je altijd voorzichtig omgaan met persoonlijke informatie over leerlingen en collega's. Stel jezelf steeds de vraag: is het echt nodig om de persoonsgegevens van de leerling of de collega te gebruiken, of kan het ook anders? Als je voor Vakdidactiek 1 opdrachten inlevert of een casus bespreekt, let dan op de volgende punten:

- a) Anonimiseer je werk – om de situatie te begrijpen is het voor de docent niet nodig om de echte naam van individuen te weten. Schrijf bijvoorbeeld 'leerling 1' en 'leerling 2' in plaats van de echte naam van de leerling.
- b) Ook als je data bewaart van leerlingen en/of collega's, doe dit zoveel mogelijk zonder de persoonsgegevens van leerlingen en/of collega's te vermelden.
- c) Zorg dat je niet onnodig data van leerlingen en/of collega's bewaart. Bewaar alleen eventuele data die je nodig hebt voor de opdrachten voor dit vak.
- d) Bescherm de data goed – het gaat vaak om persoonlijke informatie. Bewaar data bijvoorbeeld alleen op een computer met een sterke wachtwoordbeveiliging.
- e) Ga ook in je dagelijks leven voorzichtig om met persoonsgegevens van anderen: praat bijvoorbeeld niet over leerlingen en/of collega's met naam en toenaam als je in openbare ruimtes bent (zoals in het openbaar vervoer of op feestjes).
- f) Vernietig alle gegevens van leerlingen en/of collega's zodra je studie voorbij is.

Bijlage 1: Rubrics periodeverslag 1

Student:	Cijfer:
Docent:	Datum:
Basisvoorwaarden	De tekst wordt uitsluitend van feedback/beoordeling voorzien indien: <ul style="list-style-type: none"> ☐ het periodeverslag compleet is en bestaat uit: het lesontwerp, kritische reflectie, plan van aanpak en de casestudy ☐ het lerarenportret compleet is en bestaat uit in ieder geval: het ingevulde beroepsbeeld, 5 ingevulde logboeken en 4 ingevulde storyboards. ☐ er geen sprake is van plagiaat ☐ deze goed is gestructureerd en op zinsniveau helder is geschreven ☐ de referenties volgens APA-formats zijn uitgewerkt en er een correcte literatuuropgave is opgenomen ☐ het maximum aantal woorden (indien dit is aangegeven in de opdrachtbeschrijving) niet is overschreden ☐ deze voorzien is van de complete bijlagen (lesplannen, alle lesmateriaal en de mini-toets met antwoordmodel en scoringsvoorschrift).

(VAK) DIDACTIEK		
Doel:	Beoordeling	Onderdeel
De beginsituatie van de klas beschrijft welke voorwaarden je voorafgaan aan je ontwerp in de klas aantreft en hoe dit van invloed zou kunnen zijn op het lesontwerp dat je gaat maken. Denk aan: lesstof die de leerlingen al hebben gehad en de plek van deze lesstof in het onderwijscurriculum.	☐ goed (4 punten) ☐ ruim voldoende (3 punten) ☐ voldoende (2 punten) ☐ matig (1 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Lesontwerp
De leerdoelen zijn geformuleerd in waarneembaar leerlinggedrag, zijn inhoudelijk voldoende concreet en specifiek, sluiten aan bij de kerndoelen of eindtermen van het vak en zijn waar mogelijk zo betekenisvol mogelijk uitgewerkt.	☐ goed (4 punten) ☐ ruim voldoende (3 punten) ☐ voldoende (2 punten) ☐ matig (1 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Lesontwerp
Het probleem dat in het Lesontwerp centraal staat is in kaart gebracht en in context gezet door middel van een deugdelijke taakanalyse, een empirische verkenning van onder leerlingen verzamelde gegevens, een gedegen literatuuronderzoek met zelf ingebrachte, specifieke literatuur, en overleg met de werkplekbegeleider of andere experts op school.	☐ goed (15 punten) ☐ ruim voldoende (11 punten) ☐ voldoende (7 punten) ☐ matig (3 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Lesontwerp
Een beschrijving van de twee lessen, inclusief een mede op literatuur gebaseerde onderbouwing van je keuzes voor specifieke leeractiviteiten, werkvormen en lesmaterialen.	☐ goed (15 punten) ☐ ruim voldoende (11 punten) ☐ voldoende 7 punten) ☐ matig (3 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Lesontwerp

De formatieve evaluatie geeft bruikbare informatie over de aanpak die leerlingen volgen en/of de mate waarin zij erin slagen de leerdoelen te behalen. Idealiter komt die informatie vrij voor jou als docent maar ook voor de leerlingen zelf. Hoe dan ook maakt de formatieve evaluatie feedback mogelijk waarmee je leerlingen vooruit zou kunnen helpen.	☐ goed (4 punten) ☐ ruim voldoende (3 punten) ☐ voldoende (2 punten) ☐ matig (1 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Lesontwerp
De twee lesplannen zijn uitgewerkt in een lesplanformulier volgens model Didactische Analyse. De gebruikte materialen zijn compleet en voldoende overdraagbaar gepresenteerd. De gebruikte materialen zijn een adequate uitwerking van de leerdoelen en getuigen van een gedegen beheersing van de behandelde vakinhoud.	☐ goed (15 punten) ☐ ruim voldoende (11 punten) ☐ voldoende (7 punten) ☐ matig (3 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Lesontwerp
De vragen/opdrachten die als (proeve van) summatieve toetsing zijn opgenomen sluiten aan bij de leerdoelen (zijn valide) en zijn helder en eenduidig (zijn betrouwbaar); ze zijn voorzien van een helder antwoordmodel en een goed werkbaar scoringsvoorschrift.	☐ goed (10 punten) ☐ ruim voldoende (8 punten) ☐ voldoende 5 punten) ☐ matig 3 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Lesontwerp
De terugblik bespreekt op navolgbare wijze (en op basis van de formatieve evaluatie) in hoeverre de leerdoelen zijn behaald en problematiseert de effecten van het lesontwerp; gaat met 'de kennis van nu' opnieuw in op de besproken vakliteratuur; doet onderbouwde suggesties voor een herontwerp van de twee lessen; maakt de rol van de werkplekbegeleider zichtbaar; beschrijft welke inzichten het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van de lessen jou als vakdocent heeft opgeleverd.	☐ goed (15 punten) ☐ ruim voldoende (11 punten) ☐ voldoende (7 punten) ☐ matig (3 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Lesontwerp
Maakt in de casestudy gebruik van passende literatuur die is aangeboden door de opleiding en kan deze vakdidactische literatuur voldoende vertalen naar de onderwijspraktijk bij het oplossen van deze casus. Geeft daarbij ook antwoord op de vragen die gesteld worden en deze antwoorden zijn compleet en ondubbelzinnig.	Voor de casestudy kun je tussen de 0 en 18 punten halen (hiervoor wordt een aparte rubric gebruikt)	Casestudy
Totaalcijfer:	/100=	

PEDAGOGIEK EN ALGEMENE DIDACTIEK		
Doel:	Beoordeling	Plaats in het verslag:
De beginsituatie van de klas beschrijft welke voorwaarden je voorafgaan aan je ontwerp in de klas aantreft en hoe dit van invloed zou kunnen zijn op het lesontwerp dat je gaat maken. Denk in iedere geval aan: werk- en leerklimate, verschillen tussen leerlingen, motivatie en groepsvorming. Deze pedagogische beginsituatie wordt ondersteund met concrete voorbeelden van gedrag in je groep of feedback van leerlingen.	☐ goed (10 punten) ☐ ruim voldoende (8 punten) ☐ voldoende (5 punten) ☐ matig 3 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Lesontwerp
Je hebt een pedagogische doelen genoteerd die duidelijk en specifiek zijn en gerelateerd aan: <ul style="list-style-type: none"> - Het vergroten van de motivatie van de leerlingen - Het vergroten of in stand houden van een veilig pedagogisch klimaat in verschillende fasen van de les 	☐ goed (10 punten) ☐ ruim voldoende (8 punten) ☐ voldoende 5 punten) ☐ matig 3 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Lesontwerp

De pedagogische doelen die in het lesontwerp centraal staan zijn middels een gedegen literatuuronderzoek in kaart gebracht. Hierbij is er gekeken naar bronnen die je aanpak ondersteunen alsmede naar minimaal één bron die je aanpak in twijfel trekt.	☐ goed (20 punten) ☐ ruim voldoende (15 punten) ☐ voldoende (10 punten) ☐ matig (5 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Lesontwerp
Naar aanleiding van: de beginsituatie van de klas, je literatuuronderzoek over motivatie en pedagogische veiligheid en naar aanleiding van feedback van leerlingen en/of WPB beschrijf je hoe je tot een onderbouwde keuze bent gekomen in de aanpak om: <ul style="list-style-type: none"> - De motivatie van leerlingen te vergroten - De pedagogische veiligheid te waarborgen 	☐ goed (20 punten) ☐ ruim voldoende (15 punten) ☐ voldoende (10 punten) ☐ matig (5 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Lesontwerp
De reflectie op de mate waarop de pedagogische doelen zijn behaald. <ul style="list-style-type: none"> - Deze reflectie is realistisch en ondersteunt met concrete voorbeelden van feedback van leerlingen en WPB - Gaat met de kennis van nu opnieuw de literatuur in voor een onderbouwde suggesties voor een andere aanpak om het pedagogische doel te bereiken OF om te bevestigen dat deze aanpak succesvol was - Beschrijft welke inzichten het bewust implementeren van het pedagogische aspect in jouw les je als docent heeft opgeleverd. 	☐ goed (20 punten) ☐ ruim voldoende (15 punten) ☐ voldoende (10 punten) ☐ matig (5 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Lesontwerp
Maakt in de casestudy gebruik van passende literatuur die is aangeboden door de opleiding en kan deze pedagogische literatuur voldoende vertalen naar de onderwijspraktijk bij het oplossen van deze casus. Geeft daarbij ook antwoord op de vragen die gesteld worden en deze antwoorden zijn compleet en ondubbelzinnig.	Voor de casestudy kun je tussen de 0 en 20 punten halen (hiervoor wordt een aparte rubric gebruikt)	Casestudy
Totaalcijfer:	/ 100=	

PRAKTIJK EN PROFESSIONALISERING

Doel:	Beoordeling	Plaats in het verslag:
Kritische reflectie beroepsbeeld <ul style="list-style-type: none"> - Kan in het <i>beroepsbeeld van het leraarschap</i> duidelijk omschrijven hoe tegen het leraarschap aangekeken wordt en wat voor leraar hij/zij wil zijn. - Bewijst vanuit literatuur, feedback van leerlingen en WPB of/en andere bewijsstukken dat de docent die jij wilt zijn ook daadwerkelijk een goede docent is - Vindt ook tegenbewijs middels literatuur, feedback van leerlingen en WPB of/en andere bewijsstukken dat de docent die jij wilt zijn juist niet een goede docent is - Maakt een bewuste keuze in de stap die hij/zij wil zetten naar aanleiding van deze kritische reflectie 	☐ goed (25 punten) ☐ ruim voldoende (19 punten) ☐ voldoende (13 punten) ☐ matig (7 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Beroepsbeeld leraar Kritische reflectie over beroepsbeeld
In je kritische reflectie geef je duidelijk minimaal één valkuil en één kwaliteit aan ten aanzien van je pedagogisch handelen in de klas. Deze valkuil en kwaliteit onderbouw je met feedback van leerlingen en WPB, je video-opname en storyboards en literatuur	☐ goed (25 punten) ☐ ruim voldoende (19 punten) ☐ voldoende (13 punten) ☐ matig (7 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Kritische reflectie op pedagogisch handelen Logboeken en storyboards
In je kritische reflectie geef je duidelijk minimaal één valkuil en één kwaliteit aan ten aanzien van je didactisch handelen in de klas. Deze valkuil en kwaliteit onderbouw je met feedback van leerlingen en WPB, je video-opname en storyboards en literatuur	☐ goed (25 punten) ☐ ruim voldoende (19 punten)	Kritische reflectie op (vak)didactisch handelen

	☐ voldoende (13 punten) ☐ matig (7 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Logboeken en storyboards
Heeft voor zichzelf concrete ontwikkeldoelen geformuleerd om de komende tijd aan te werken. Deze doelen zijn haalbaar en duidelijk is welke activiteiten er worden ondernomen en welke literatuur er wordt geraadpleegd om deze doelen te behalen.	☐ goed (25 punten) ☐ ruim voldoende (19 punten) ☐ voldoende (13 punten) ☐ matig (7 punten) ☐ onvoldoende (0 punten)	Plan van aanpak
Totaalcijfer: cijfers werkervaringsplek telt voor 60% mee	Praktijkcijfer: Verslag: 100 punten	

Bijlage 2: Beroepsbeeld

Persoonlijke uitgangspunt

Ervaringen uit het verleden zijn mede bepalend voor het denken en handelen in het nu. Deze ervaringen kunnen betrekking hebben op je eigen middelbareschooltijd en/of op ervaringen van je kinderen met fijne of minder fijne leraren. Welke ervaringen hebben invloed op het beeld dat jij van het onderwijs hebt? Beschrijf zo concreet mogelijk zo'n ervaring.

Startbeeld:

Wat is jouw mening/beeld over het onderwijs van tegenwoordig?

Startbeeld:

Jouw handelen en denken als leraar zijn niet los te koppelen van jouw handelen en denken als persoon. Waarom past het onderwijsberoep bij wie jij als persoon bent? (denk aan jouw karakteristieken, interesses, manier van denken etc.)

Startbeeld:

In hoeverre is het beeld dat jij van het onderwijs hebt veranderd naar aanleiding van het check-in traject, de meeloopdagen en/of de startdag?

Startbeeld:

Beeld van jou als leraar in de klas:

Waarom wil je leraar worden?

Startbeeld:

Beschrijf in eigen woorden het handelen en denken van een ideale leraar

Startbeeld:

Indien jouw beeld van een ideale leraar is veranderd: wat heeft ervoor gezorgd dat je hier anders over bent gaan denken? (ervaringen, theorie, colleges?)

Semester 1:

Op een schaal van 0-10, waar bevind jij je dan ten aanzien van jouw ideale leraar? (0=ik bezit nog geen eigenschappen t.a.v. de ideale leraar en 10= ik ben de ideale leraar). Leg je antwoord uit.

Startbeeld:

In hoeverre voel jij je leraar? Zo ja, waar zit hem dat in? Zo nee, wat heb je nodig om je leraar te gaan voelen?

Startbeeld:

Wat zie jij als het meest uitdagende deel van jouw werk als leraar ofwel waar verwacht je de meeste moeilijkheden mee te krijgen?

Startbeeld:

Wat zie je als het meest belonende deel van jouw werk als leraar dus waar verwacht je de meeste energie/voldoening uit te halen?

Startbeeld:

Welke kennis en vaardigheden uit jouw eerdere (professionele) leven kun jij inzetten in de klas?

Startbeeld:

Jouw beeld op het handelen van de leraar als medewerker in de school

Beschrijf in eigen woorden jouw ideale school. Denk aan: het denken en gedrag collega's en leerlingen, autonomie versus samenwerking, visie op onderwijs, normen en waarden die er heersen, etc.

Startbeeld:

Indien jouw beeld van een ideale school is veranderd: wat heeft ervoor gezorgd dat je hier anders over bent gaan denken? (ervaringen, theorie, colleges?)

Semester 1:

Op een schaal van 0-10, in hoeverre ervaar jij jouw stageschool als de ideale school? (0=deze school voldoet in niks aan mijn ideale school, 10= voor mij is dit de ideale school). Leg je antwoord uit.

Startbeeld:

Wat kun en wil jij leren van het onderwijs? (je stageschool, je WPB, leerlingen etc.)

Startbeeld:

Wat kan het onderwijs van jou leren?

Startbeeld:

Zijn er nog andere zaken die je wilt benoemen om het beeld dat jij hebt van het onderwijs aan te vullen of om meer te zeggen over de ontwikkeling van jouw professionele leerkrachtidentiteit?

Startbeeld:

Bijlage 3: Logboeken

Spanningssituaties:

1. Geef een beschrijving van de situatie.
2. Wat was de gewenste situatie vanuit jou bekeken?
3. Waar zit de spanning precies?
4. Hoe groot is de spanning (0= geen spanning, 10= de spanning is extreem hoog)? Leg je antwoord uit.
5. Hoe ga je met deze spanning om en wat levert dat je op? Hoe ben je met deze spanning omgegaan en wat heeft dat je opgeleverd?
6. Is er ook een andere manier om met deze spanningen om te gaan en wat zou die andere manier jou opleveren?
7. Wat heeft deze spanning jou opgeleverd met betrekking tot je professionele ontwikkeling als leraar?

Indien je geen of onvoldoende spanningssituaties ervaart kun je gebruik maken van de onderstaande vragen:

1. Geef een beschrijving van de situatie (wat gebeurde er en hoe reageerde jij en de mensen om je heen)
2. Waarom geeft deze situatie jou energie ofwel waarom heb je deze situatie als positief ervaren?
3. Hoe past wat er in deze situatie gebeurde bij de waarden, normen en/of ideeën die jij hebt (dit kan gaan over het onderwijs, de opleiding, of meer in privé sfeer)?
4. In hoeverre past deze situatie bij je ideale situatie van het onderwijs, studie of privé situatie (0= past er totaal niet bij, 10= deze situatie of gebeurtenis is voor mij de ideale situatie)? Leg je antwoord uit.
5. Wat heeft deze situatie je opgeleverd met betrekking tot je professionele ontwikkeling als leraar?

Bijlage 4: Het storyboard

Hieronder vind je de vragen die bij het storyboard passen:

1. Wat dacht je in deze situatie?
2. Waarom deed je wat je deed en wat wilde je daarmee bereiken?
3. Maak de volgende zin af naar aanleiding van dit storyboard: aan de ene kant vind ik dat een goede leraar... aan de andere kant vind ik dat een goede leraar ...
4. Op welke andere manier had je nog kunnen reageren en wat was er gebeurd als je op die andere manier had gereageerd?
5. Wat was het resultaat van jouw reactie, wat heb je er dus mee bereikt? (denk aan het resultaat voor zowel jouzelf als voor de leerling<en>)
6. In hoeverre past jouw handelen en denken in deze situatie bij de docent die jij wilt zijn? Leg je antwoord uit.
7. Wat neem je mee uit dit dilemma?
8. In hoeverre heb je dit moment als een spanning ervaren? Noem dit op een schaal van 0 tot 10 (0= geen spanning ervaren, 10= de spanning is extreem hoog). Leg je antwoord uit.

Bijlage 5: Lesontwerp 2

Bij het lesontwerp halverwege het eerste semester heb je één les ontworpen waar je feedback op hebt gekregen. Deze feedback gebruik je bij het lesontwerp dat je aan het einde van het eerste semester inlevert. Bij dit tweede lesontwerp vertrek je vanuit je ervaringen in een van de klassen waarin je lesgeeft. Tijdens dat lesgeven loop je aan tegen verschillende complicaties rond het leren van leerlingen in jouw schoolvak. Je gaat uit van een door jou geconstateerd probleem of van een wens ten aanzien van het leren van jouw schoolvak. Je constateert bijvoorbeeld dat leerlingen begrippen niet goed kunnen toepassen in een nieuwe context. Het ‘probleem’ dat je wilt aanpakken is in elk geval vakspecifiek en klein (je zou dit ‘probleem’ uiteraard ook als ‘wens’ kunnen zien: “zo slecht is het niet, maar het kan vast beter”). Problemen die volgens deze criteria dus niet geschikt zijn: ‘Veel leerlingen vinden de overgang van 3 naar 4 havo heel groot’ (onvoldoende vakspecifiek en véél te complex en omvangrijk), of ‘leerlingen vinden mijn schoolvak niet relevant’ (wel vakspecifiek, maar veel te complex en omvangrijk). Daarnaast besteed je in het lesontwerp ook expliciet aandacht aan een pedagogisch aspect van het lesgeven wat voor deze specifieke klas van belang is. Hoe besteed je in je lesontwerp aandacht aan het motiveren van leerlingen en welke keuzes maak je tijdens verschillende fasen van de les om een veilig pedagogisch klimaat te behouden/creëren? Deze pedagogische aspecten lopen als een rode draad door je lesontwerp.

Het nader onderzoeken van het vakspecifieke probleem dat je in je ontwerp centraal stelt (je ‘probleemanalyse’), bestaat uit vier onderdelen:

- A. Je maakt een taakanalyse: je brengt in kaart welke (denk)stappen leerlingen moeten nemen bij het maken van de opdracht of taak die bij het probleem hoort.
- B. Je verzamelt gegevens over het leren van de leerlingen rond dat probleem (bijvoorbeeld: hoe gaan ze precies te werk als ze zo’n opdracht/taak uitvoeren. Of: wat schort er aan de antwoorden/producten die leerlingen rond dit soort opgaven ophoesten?)
- C. Je bestudeert, net als bij Lesontwerp 1, relevante algemene en vakdidactische literatuur. Voor vakdidactische literatuur reik je, anders dan bij Lesontwerp 1, verder dan de al bekende verplichte literatuur uit de vakdidactische kennisbasis (je probleem is immers zo specifiek dat er in die meer algemene handboeken relatief weinig over te vinden is). Je zoekt dus zelf naar nieuwe literatuur, die aansluit bij het probleem dat je in je ontwerp te lijf gaat. In de literatuur zal je ook verschillende suggesties aantreffen voor de aanpak van het probleem.
- D. Je betreft je werkplekbegeleider (of eventueel een andere vakdocent uit de sectie) in je analyse door met hem of haar het door jouw waargenomen probleem, je analyse daarvan of je beoogde aanpak ervan te bespreken.

Op basis van je analyse van het probleem en de vakdidactische literatuur ontwerp je vervolgens twee op elkaar aansluitende lessen (tezamen circa 80-120 minuten). Deze lessen werk je uit in twee lesplanformulieren volgens het model Didactische Analyse zoals dat in de colleges is besproken. De samenstelling van de lessen is natuurlijk vrij – het moet immers aansluiten bij het specifieke probleem dat je aanpakt – maar heeft één verplicht onderdeel: het bevat een vorm van formatieve evaluatie: een leeractiviteit die de leerlingen en jou zelf zicht geeft op de mate waarin de leerdoelen behaald (aan het) worden (zijn).

Als aanhangsel van de twee lessen ontwerp je ook een summatieve toetsing van de leerdoelen van deze lessen, inclusief een antwoordmodel met scoringsvoorschrift. Aangezien het om slechts twee lessen gaat, zal het om niet meer dan een mini-toets gaan. De vragen/opdrachten daarin moeten valide (dekkend voor de leerdoelen) en betrouwbaar (geen storende invloeden, zoals te weinig eenduidige

formuleringen) zijn. Deze summatieve evaluatie hoeft je niet uit te voeren; je voegt het als bijlage toe aan je verslag toe.

Na het uitvoeren van de lessen kijk je terug op het verloop en (op basis van de formatieve evaluatie die in de lessen was verwerkt) de opbrengsten ervan. Je betreft daar opnieuw je werkplekbegeleider bij.

Vorbereiding

1 BEGINSITUATIE: WAT ZIJN KARAKTERISTIEKEN VAN DEZE KLAS WAAR JE WELLICHT REKENING MEE MOET HOUDEN?

In de beschrijving van de beginsituatie wordt zowel aandacht besteed aan het didactische als aan het pedagogische aspect van de lessen. Richtinggevende vragen: Welke lesstof hebben de leerlingen al gehad en waar bevindt het huidige lesonderwerp zich in het geheel curriculum van dit leerjaar? Hoe is het leef- en leerklimaat in deze klas? Zijn er individuele leerlingen die aandacht behoeven? Hoe gemotiveerd zijn de leerlingen voor het schoolvak? Is er veel groepsvorming? Hoe veilig voelen leerlingen zich in deze klas – bijvoorbeeld met oog op het proberen van nieuwe dingen en het maken van fouten. Hoe pas ik mijn ontwerp aan rekening houdend met de beginsituatieanalyse opdat mijn leerdoelen maar ook mijn pedagogische doel worden behaald?

2 LEERDOELEN: WAT MOETEN LEERLINGEN KUNNEN NA DEZE LES?

Richtinggevende vragen: Zijn mijn leerdoelen geformuleerd als waarneembaar gedrag en inhoudelijk voldoende specifiek? Waarom zijn deze leerdoelen voor leerlingen betekenisvol (of: hoe kan ik deze leerdoelen een voor mijn leerlingen betekenisvolle invulling of uitwerking geven)? Hoe verhouden de leerdoelen zich tot de kerndoelen of eindtermen van mijn schoolvak?

3 PROBLEEMANALYSE: WAT IS DE PRECIEZE AARD EN OMVANG VAN DIT PROBLEEM EN HOE WEET IK DAT?

Je probleemanalyse kent vier onderdelen:

- *Taakanalyse*. Wat zijn de denkstappen die nodig zijn bij het uitvoeren van dit type opdracht/taak?
- *Empirisch verkenning*. Wat zeggen de door jou verzamelde gegevens over de oorzaken en mogelijke oplossingen voor het probleem?
- *Theoretische verkenning*. Wat zegt de vakdidactische literatuur over mogelijke oorzaken en oplossingen van dit type probleem?
- *Raadplegen experts*. Wat zegt mijn werkplekbegeleider over het probleem?

4 WELKE ONDERWIJSAANPAK EN PEDAGOGISCHE AANPAK KIES JE EN WAT MAAKT DIE AANPAK GESCHIKT?

Richtinggevende vragen: Wat maakt dat mijn aanpak aansluit bij de taakanalyse? Wat maakt dat mijn aanpak aansluit bij de empirische verkenning van het probleem? Welke steun vind ik in de literatuur voor de effectiviteit van mijn aanpak? Let op: deze laatste vraag verdient in de onderbouwing van je ontwerp ruime (= de meeste) aandacht!

Ook voor je pedagogische doelen (motivatie en pedagogische veiligheid) gebruik je literatuur die verantwoord waarom bepaalde pedagogische keuzes het meest geschikt zijn om te gebruiken tijdens je les. Richtinggevende vragen: welke literatuur ondersteunt je keuze? Welke literatuur ondersteunt je keuze juist niet? Welke keuze maak je gekeken naar je leerlingen, de school waarop je werkt en jouw eigen visie?

5 FORMATIEVE EVALUATIE: HOE KRIJG IK ZICHT OP DE MATE WAARIN LEERLINGEN DE LEERDOELEN BEHALEN EN DE MATE WAAROP MIJN PEDAGOGISCH DOEL BEHAALD IS?

Richtinggevende vragen: Hoe kan ik het denken van leerlingen zichtbaar maken? Hoe kan ik een leeractiviteit ontwerpen die werkt als 'meting' en toch de les niet al te hinderlijk of nadrukkelijk

onderbreekt? Hoe kan die leeractiviteit juist bijdragen aan het vervolg (of de afsluiting van) de les? Draagt de formatieve evaluatie bij aan het inzicht van leerlingen in hun eigen leerproces? Gaan er prikkels vanuit om hun aanpak bij te stellen?

Ten aanzien van je pedagogische doelen zijn richtinggevende vragen: Hoe kom ik erachter of de pedagogische veiligheid gewaarborgd was tijdens deze les? Hoe kom ik erachter of leerlingen zich fijn voelen in deze groep?

Ontwerp en uitvoering

Op basis van de voorbereidende stappen 1 t/m 5 ontwerp je twee opeenvolgende lessen. Bespreek die lessen met je werkplekbegeleider. Deze lessen voer je vervolgens uit. Je ontwerpt ook een proeve van summatieve toetsing die je voor deze lessen zou kunnen gebruiken. Deze toetsing voer je niet uit, je neemt de mini-toets op als bijlage van je ontwerpverslag. Je verslag bevat dus ook de volgende onderdelen:

6 DE TWEE LESPLANNEN EN ALLE GEBRUIKTE LESMATERIALEN

De lesplannen werk je uit in de lesplanformulieren volgens model Didactische Analyse. Dit lesplanformulier is in college besproken; een digitale versie ervan is beschikbaar op Canvas. De twee ingevulde lesplannen neem je op als [bijlage 1](#) bij je verslag.

Neem ook alle materialen die je voor de lessen hebt gemaakt (inclusief bestaand materiaal dat je hebt gebruikt) op als [bijlage 2](#). Het lesmateriaal moet op een vakinhoudelijk deugdelijke wijze zijn uitgewerkt en overdraagbaar zijn (de bedoeling ervan moet voor derden direct duidelijk zijn).

7 PROEVE VAN SUMMATIEVE EVALUATIE

Let op: je ontwerpt dus geen volledige 'toets', maar een bescheiden onderdeel ervan, te weten een aantal vragen/opdrachten die de leerdoelen van de twee lessen van Lesontwerp 2 'dekken'. De mini-toets bevat een antwoordmodel met scoringsvoorschrift. De toets en het scoringsvoorschrift neem je op als [bijlage 3](#) bij je verslag.

Richtinggevende vragen: Dekken de vragen/opdrachten/taken de leerdoelen van de twee lessen van dit ontwerp? Dekken ze de relevante leerstof? Mikken ze op het juiste beheersingsniveau? Is de vraag/opdrachtvorm die ik leerlingen in de summatieve toetsing voorleg voldoende vertrouwd (vormvaliditeit)? Zijn de vragen eenduidig en glashelder geformuleerd? Geldt dat ook voor het antwoordmodel? Geeft mijn scoringsvoorschrift voldoende houvast?

Terugblik

Na uitvoering van de lessen reflecteer je op je lessen. Je doet dat mede op basis van de feedback van je werkplekbegeleider.

8 TERUGBLIK: HOE EFFECTIEF IS MIJN ONTWERP?

Richtinggevende vragen: Zijn de lessen uitgevoerd zoals ze bedoeld waren? In welke mate zijn de leerdoelen behaald? Waaruit blijkt dat? In welke mate heeft de gekozen onderwijsaanpak daaraan bijgedragen? Hoe verhouden mijn ervaringen zich tot wat de literatuur hierover zegt? Welke vragen zou ik nog aan de literatuur willen stellen? Tot welke suggesties voor een herontwerp van de twee lessen kom ik op basis van deze reflectie? En welke inzichten neem ik als vakdocent mee na het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van deze lessen?

In te leveren producten:

Het product dat je inlevert bestaat uit een verslag van **maximaal 5000 woorden** met de volgende onderdelen en in deze volgorde:

- Een beschrijving van je voorbereiding van het Lesontwerp (door antwoorden op de vragen bij punt 1 t/m 5 hierboven), inclusief de feedback van je werkplekbegeleider
- Een korte beschrijving van het lesontwerp (plm. 400 woorden)
- Een terugblik op de uitvoering en opbrengsten van het lesontwerp (antwoord op de vragen bij punt 7)
- Literatuurlijst
- Bijlage 1: De twee lesplannen, uitgewerkt in twee lesplanformulieren
- Bijlage 2: Alle gebruikte lesmaterialen, zo gepresenteerd dat ze overdraagbaar zijn
- Bijlage 3: De summatieve vragen/opdrachten die je bij de twee lessen hebt ontworpen, inclusief antwoordmodel met scoringsvoorschrift. Geef ook aan welke vragen/opdrachten bij welke leerdoelen horen

Bijlage 6: Kritische reflectie

Vragen die je kunt en mag gebruiken (moet niet)

REFLECTIE NAV HET BEROEPSBEELD VAN HET LERAARSHIP (MINIMAAL 1 VOORBEELD)

- Geef een korte beschrijving van de docent die jij wilt zijn en pas daarop kritische reflectie toe middels de onderstaande vragen
- Als je kijkt naar reacties en van leerlingen en jouw WPB, waaruit blijkt dan dat de docent die jij wilt zijn ook de docent is waar de leerlingen/het onderwijs op zit te wachten? (geef concrete voorbeelden)
- Als je kijkt naar reacties en van leerlingen en jouw WPB, waaruit blijkt dan dat de docent die jij wilt zijn niet de docent is waar de leerlingen/het onderwijs op zit te wachten? (geef concrete voorbeelden)
- Welke literatuur bewijst dat de docent die jij wilt zijn ook een goede docent is?
- Welke literatuur bewijst dat de docent die jij wilt zijn misschien toch geen goede docent is?
- De voors en tegens, welk gedrag en denken kies jij aan te nemen om de docent te worden die je wilt zijn? (Licht je antwoord toe)

REFLECTIE NAV DE (VAK)DIDACTISCHE BEKWAAMHEID

- Beschrijf minimaal één valkuil/leerpunt ten aanzien van jouw (vak) didactisch handelen
 - Als je kijkt naar feedback van leerlingen, jouw WPB en naar de gemaakte video, waaruit blijkt dan dat dit jouw valkuil is?
 - Als je kijkt naar reacties en van leerlingen en jouw WPB en de gemaakte video, waaruit blijkt dan dat dit niet jouw valkuil is?
 - Welke literatuur bewijst dat dit een valkuil is voor een goede leraar?
 - Welke literatuur bewijst dat dit juist geen valkuil is voor een goede leraar?
 - De voors en tegens afgewogen, welke keuze heb je gemaakt en welke keuze zou je in het vervolg maken. Licht je antwoord toe.
- Beschrijf minimaal één kwaliteit/sterk punt ten aanzien van jouw (vak) didactisch handelen
 - Als je kijkt naar reacties en van leerlingen en jouw WPB en de gemaakte video, waaruit blijkt dan dat dit jouw kwaliteit is?
 - Als je kijkt naar reacties en van leerlingen en jouw WPB en de gemaakte video, waaruit blijkt dan dat dit niet jouw kwaliteit is?
 - Welke literatuur bewijst dat dit een kwaliteit is voor een goede leraar?
 - Welke literatuur bewijst dat dit juist geen kwaliteit is voor een goede leraar?
 - De voors en tegens afgewogen, welke keuze heb je gemaakt en welke keuze zou je in het vervolg maken. Verklaar je antwoord.

REFLECTIE NAV DE PEDAGOGISCHE BEKWAAMHEID

- Beschrijf minimaal één valkuil/leerpunt ten aanzien van jouw pedagogisch handelen
 - Als je kijkt naar reacties en van leerlingen en jouw WPB en de gemaakte video, waaruit blijkt dan dat dit jouw valkuil is?
 - Als je kijkt naar reacties en van leerlingen en jouw WPB en de gemaakte video, waaruit blijkt dan dat dit niet jouw valkuil is?
 - Welke literatuur bewijst dat dit een valkuil is voor een goede leraar?
 - Welke literatuur bewijst dat dit juist geen valkuil is voor een goede leraar?
 - De voors en tegens afgewogen, welke keuze heb je gemaakt en welke keuze zou je in het vervolg maken. Verklaar je antwoord.
- Beschrijf minimaal één kwaliteit/sterk punt ten aanzien van jouw pedagogisch handelen
 - Als je kijkt naar reacties en van leerlingen en jouw WPB en de gemaakte video, waaruit blijkt dan dat dit jouw kwaliteit is?
 - Als je kijkt naar reacties en van leerlingen en jouw WPB en de gemaakte video, waaruit blijkt dan dat dit niet jouw kwaliteit is?
 - Welke literatuur bewijst dat dit een kwaliteit is voor een goede leraar?

- Welke literatuur bewijst dat dit juist geen kwaliteit is voor een goede leraar?
- De voors en tegens afgewogen, welke keuze heb je gemaakt en welke keuze zou je in het vervolg maken. Verklaar je antwoord.

Bijlage 7: Plan van aanpak

Leervragen/ leerdoelen	Motivatie	Activiteiten	Plan van aanpak	Bewijsmateriaal
- Wat wil ik komen te weten? - Waarin wil ik beter worden? - Op welke punten wil ik de kwaliteit van mijn onderwijs verbeteren?	Wat is de aanleiding om aan deze leervraag te werken?	Per leervraag: Welke activiteiten ga ik op uitvoeren om aan deze leervraag te werken?	Hoe ga ik dit aanpakken: - Hoe ga ik me oriënteren? - Hoe ga ik mij voorbereiden? - Welke literatuur ga ik lezen? - Welke personen heb ik nodig om mijn leervraag goed af te ronden? - Hoe ga ik reflecteren?	Met welk materiaal ga ik straks illustreren wat ik geleerd heb?
Reflectie:				

Bijlage 8: Beoordelingsformat praktijkbeoordeling

Invuller	WPB	Fase opleiding	Praktijk en Professie 1
Student:		Vak:	
WPB:		School:	
Vakdidacticus:		Plaats:	
		Datum:	

Algemene toelichting

Het beoordelingsformat bestaat uit de drie bekwaamheidsgebieden en de overkoepelende categorie ‘professioneel handelen’, die zijn onderverdeeld in een aantal criteria. Per criterium worden één of meerdere indicatoren beschreven.

Er worden vier niveaus onderscheiden: niveau 3 beschrijft het niveau van een startbekwame docent, dus wat een student aan het einde van de opleiding bij *Praktijk en Professie 3* zou moeten kunnen laten zien. Niveau 4 beschrijft het niveau van een excellente docent, wat aangegeven wordt met een dubbele lijn.

De criteria genoemd in dit beoordelingsformat zijn gedurende de hele opleiding dezelfde, bij *Praktijk en Professie 1* worden de groen/blauw gearceerde criteria niet meegenomen in de beoordeling. Daarnaast is het toekennen van het cijfer relatief, dat wil zeggen in relatie tot de fase van de opleiding. Als een student bijvoorbeeld bij *Praktijk en Professie 1* in niveau 2 functioneert, krijgt hij een hoger cijfer dan als hij bij *Praktijk en Professie 1* op ditzelfde niveau functioneert (zie hieronder voor nadere richtlijnen).

Aanwijzingen voor gebruik

- Laat de student invullen welke lessen zijn gegeven en welke overige activiteiten zijn gedaan in het ‘Overzicht gegeven lessen Praktijk en professie 1’ en accordeer dit.
- Vul het beoordelingsformat in op basis van de lessen die u van de student heeft gezien. Markeer per categorie/indicator welk gedrag het meest van toepassing is. Gebruik hiervoor bij voorkeur de **markeerfunctie** in Word.
- Licht voor elk bekwaamheidsgebied het oordeel toe in het lege vak onder de beoordelingstabel. Maak hierbij gebruik van (kenmerkende) voorbeelden. Verwijs bij gebruik van voorbeelden bij voorkeur naar een les(moment) waarin dit is waargenomen (...): ‘de les van 17 februari in 4h’; ‘de les met het sokken-incident’; ‘de les waarin leerling X eruit moest’; enz.
- In het *woordrapport*, wordt een aanvullende, korte toelichting gegeven over de ontwikkeling van de student in de periode waarover de beoordeling gaat en *cijfertoekening*.

Richtlijnen voor cijfertoekenning Praktijkdeel 1

- Bij Pratiyk en professie deel 1 worden de blauw/groen gearceerde criteria niet beoordeeld.
- Beoordelingen worden gegeven in hele en halve cijfers.
- Indien de stage onvoldoende wordt beoordeeld mag de student niet zomaar door naar *Praktijk en Professie 2*. In dat geval is het belangrijk dat u dit formulier én het cijfer invult en contact opneemt met de vakdidacticus en indien het een opleidingsschool betreft ook de instituutsopleider. De student kan vervolgens bij het instituut een tweede-kans stage aanvragen, dat kan op dezelfde school maar meestal wordt de stage herkanst op een nieuwe stageplaats.
- Het uiteindelijke cijfer voor het praktijkdeel wordt vastgesteld door de vakdidacticus, op basis van het ingevulde beoordelingsformat en in overleg met u als werkplekbegeleider. Dit cijfer telt voor 50% mee voor het eindcijfer van Praktijk en Professie 1.

Hieronder staan richtlijnen voor cijfertoekenning. Indien u hiervan af wilt wijken dient u dit te onderbouwen en hierover te overleggen met de vakdidacticus.

Cijfer P&P 1	Richtlijnen
3 of lager	Student functioneert op niveau 1 en/of hieronder;
4	Student functioneert op niveau 1
5	Student functioneert grotendeels op niveau 1, deels op niveau 2
6	Student functioneert grotendeels op niveau 1 en incidenteel op niveau 2
7	Student functioneert zowel op niveau 1 als op niveau 2
8	Student functioneert vrijwel volledig op niveau 2
9	Student functioneert zowel op niveau 2 als op niveau 3
10	Student functioneert vrijwel volledig op niveau 3 en/of niveau 4

Visueel zien de zojuist genoemde richtlijnen er als volgt uit (*Leeswijzer: Groen = spreiding scores student over de niveaus*)

Cijfer Praktijk en professie 1	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
3 of lager	[Full bar]			
4	[Full bar]			
5	[Partial bar]			
6	[Partial bar]			
7		[Partial bar]		
8		[Full bar]		
9			[Partial bar]	
10			[Full bar]	

Voorbeelden:

- Student functioneert 'vrijwel volledig op niveau 2' (groene blok ligt in zijn geheel op niveau 2) = cijfer 8
- Student functioneert zowel op niveau 1 als op niveau 2 (groene blok liggen deels op niveau 1 en deels op niveau 2) = cijfer 7

Overzicht gegeven lessen Praktijk en Professie 1

Klas	Uren p/w	Lesduur (minuten)	Onderwerp

Overzicht

Totaal aantal lesgegeven uren	
Totaal aantal lessen in de bovenbouw	
Totaal aantal lessen in de onderbouw	
Aantal lessen bij anderen geobserveerd	
Overige activiteiten binnen school	☐ Kennismaken met schoolleiding ☐ Kennismaken met onderwijsondersteunend personeel ☐ Oriëntatie op leerlingbegeleiding ☐ Oriëntatie op mentoraat ☐ Oriëntatie op decanaat ☐ Beoordelen ☐ Bijwonen sectievergaderingen ☐ Bijwonen rapportvergaderingen ☐ Deelname studiedagen ☐ Deelname ouderavonden ☐ Deelname excursies ☐ Deelname schoolfeesten/buitenschoolse activiteiten ☐ Deelname projecten ☐ Anders, namelijk
Voor akkoord Paraaf WPB	

1. Vakinhoudelijk bekwaam

	1	2	3	4
Beheersing leerstof	Loopt met enige regelmaat aan tegen lacunes in inhoudelijke kennis. Beperkt zich tot de methode als leidraad voor vakinhoud.	Toont inhoudelijke kennis op niveau van de methode. Geeft af en toe les los van de methode: voegt onder begeleiding vakinhouden (voorbeelden, toepassingen, etc.) toe om leerstof betekenis te verlenen. Houdt met selectie leerstof enigszins rekening met niveau doelgroep.	Toont parate kennis die methode overstijgt. Kan methode op verschillende manieren gebruiken door aan te vullen en te verrijken. Kan zelfstandig vakinhouden en leermiddelen selecteren en toevoegen. Deze inhouden zijn doorgaans passend bij het niveau van de doelgroep. Maakt leerstof regelmatig actueel, betekenisvol en relevant.	Toont parate kennis die methode overstijgt. Kan methode op verschillende manieren gebruiken door aan te vullen en te verrijken. Kan zelfstandig vakinhouden en leermiddelen selecteren en toevoegen. Deze inhouden zijn passend bij het niveau van de doelgroep. Maakt leerstof actueel, betekenisvol en relevant. Doet dit op systematische en/of creatieve wijze.
Relatie leerstof	Geeft geen betekenis aan vakbegrippen en legt geen verbanden met het eerder geleerde en met de buitenschoolse leefwereld van de leerlingen.	Verbindt vakbegrippen met het eerder geleerde en met de buitenschoolse leefwereld van de leerlingen.	Legt vanuit zijn vakinhoudelijke expertise verbanden met het dagelijks leven, met werk en met wetenschap en maakt in de regel het vak betekenisvol voor de leerlingen.	Legt vanuit zijn vakinhoudelijke expertise verbanden met het dagelijks leven, met werk en met wetenschap en maakt het onderwijs betekenisvol voor de leerlingen.
	Beperkt zich tot de te geven lessen. Kan deze nog niet plaatsen in een breder kader van kerndoelen, eindtermen en examenprogramma.	Is bekend met de kerndoelen, eindtermen en examenprogramma, maar combineert dit niet met de te behandelen stof.	Kent de relatie van de leerstof voor zijn vak met de kerndoelen, eindtermen en examenprogramma's en handelt daarnaar. Overziet de opbouw van het curriculum van zijn vak, de plaats van zijn vak in het curriculum van de opleiding en de doorlopende leerlijnen. Kan vakoverstijgend een rol spelen.	De lesstof is opgenomen in een groter kader van kerndoelen, eindtermen en examenprogramma's. Hij kent de opbouw van het curriculum van zijn vak, de plaats van zijn vak in het curriculum van de opleiding en de doorlopende leerlijnen en handelt daarnaar. Draagt vanuit zijn inhoudelijke expertise, in samenwerking met collega's en de omgeving van de school bij aan de breedte, de samenhang en de actualiteit van het curriculum van de school.
	Houdt geen rekening met schooltype.	Kan de leerstof, voor het schooltype (vmbo/havo/vwo) en leerjaar, waarin hij/zij werkzaam is, meestal zo samenstellen, kiezen of bewerken dat zijn leerlingen die kunnen leren.	Kan de leerstof, voor het schooltype (vmbo/havo/vwo) en leerjaar, waarin hij/zij werkzaam is, zo samenstellen, kiezen of bewerken dat zijn leerlingen die kunnen leren.	Kan de leerstof, voor het schooltype (vmbo/havo/vwo) en leerjaar, waarin hij/zij werkzaam is, zo samenstellen, kiezen of bewerken dat zijn leerlingen die kunnen leren en kan daarmee creatief omgaan.

	Toelichting:
--	--------------

2. Vakdidactisch bekwaam

		1	2	3	4
Onderwijs voorbereiden	Leerdoelen stellen	Stelt vooraf voor zichzelf geen, onduidelijke of onhaalbare doelen voor leerlingen.	Stelt vooraf voor zichzelf doorgaans concrete en specifieke leerdoelen.	Stelt vooraf voor zichzelf concrete en specifieke leerdoelen.	Stelt vooraf voor zichzelf concrete en specifieke leerdoelen, passend in het grote geheel van het curriculum. Er is sprake van samenhang tussen de leerdoelen.
	Leeractiviteiten	Koppelt leeractiviteiten nog nauwelijks aan leerdoelen. Er wordt bij de keuze van de leeractiviteiten niet (bewust) aangesloten bij het niveau en de kenmerken van de leerlingen. Leerstof wordt te makkelijk of te moeilijk aangeboden.	Koppelt leeractiviteiten meestal aan leerdoelen. Schat bij de leeractiviteiten in enige mate in wat het niveau is en wat de kenmerken zijn van de leerlingen om daarbij aan te sluiten.	De gekozen leeractiviteiten zijn over het algemeen passend bij de leerdoelen en specifiek voor het vak(-onderdeel). Er is goed zicht op het niveau en de kenmerken van de leerlingen. Maakt de vakinhoud bij de leeractiviteiten leerbaar voor en stemt deze af op het niveau en kenmerken van zijn leerlingen.	De gekozen leeractiviteiten zijn uitstekend passend (aantrekkelijk en efficiënt) bij de leerdoelen. Er wordt bij de leeractiviteiten bewust en uitstekend aangesloten bij het niveau en de kenmerken van de leerlingen.
	Werkvormen, materialen en media/ict	Schat soms goed in aan welke eisen lokaal en materialen moeten voldoen.	Materialen en lokalen zijn redelijk op orde en over het algemeen passend bij werk- en groeperingsvormen.	Voorbereiding van lokaal en materiaal is in orde en passend bij werk- en groeperingsvormen.	Voorbereiding van lokaal en materiaal is in orde, passend bij werkvormen. Kan flexibel omgaan met omgevingsfactoren bij onverwachte gebeurtenissen.

	Lessen uitvoeren	Gebruikt alleen aanbiedende werkvormen. Soms liggen andere werkvormen, materialen of media/ict meer voor de hand.	Gebruikt aanbiedende werkvormen en experimenteert met activerende werkvormen, materialen en media/ict. De uitvoering is soms nog niet zoals beoogd.	Gebruikt gevarieerde, bij het vak passende, aanbiedende en activerende werkvormen, materialen en media/ict. Voert deze uit zoals beoogd.	Beschikt over diverse verschillende werkvormen, materialen en media/ict. Kiest daaruit adequaat en flexibel de best passende werkvormen die leerlingen activeren en motiveren voor het vak(-onderdeel). Kan flexibel schakelen als de omstandigheden dat vereisen en kan deze keuzes onderbouwen.
		Organisatie-eenheid is de les.	Organisatie-eenheid is hoofdstuk of onderwerp.	Organisatie-eenheid is trimester/rapport-periode.	Organisatie-eenheid is het schooljaar: gericht op de te behalen curriculumdoelen (pta, examens, etc.).
	Toetsing Lessen	Beperkt zich tot toetsen en correctiemodellen van collega's of het schoolboek.	Maakt soms eigen toetsen en correctiemodellen. De meeste toetsvragen sluiten aan bij leerdoelen en leeractiviteiten uit de lessen.	Ontwerpt zelf toetsen en correctiemodellen. Toetsvragen sluiten aan bij leerdoelen en leeractiviteiten uit de lessen.	Ontwerpt zelf toetsen en correctiemodellen. Toetsvragen sluiten aan bij leerdoelen en leeractiviteiten uit de lessen. Kan voor het vak alternatieve manieren van toetsing ontwerpen (denk aan praktische opdrachten, veldwerk enz.)
	Tijdsduur	Vindt het nog lastig om tijdsduur van lesonderdelen in te schatten. Heeft vaak tijd te kort of juist over.	Toont zich redelijk realistisch, maar nog weinig flexibel in planning van de les. Komt meestal uit met de tijd.	Toont zich realistisch en flexibel in planning van de les. Tijdsplanning komt overeen met beoogde planning.	Toont zich realistisch en flexibel in planning van de les, ook in complexere lessen. Tijdsplanning is prima en kan ook indien nodig flexibel daarop aanpassen.
	Instructie	Instructies zorgen soms voor verwarring bij de leerlingen.	Instructies zijn over het algemeen begrijpelijk en aansprekend. Kan voordoen hoe ermee gewerkt moet worden. Speelt daarbij soms in op de taalbeheersing en taalontwikkeling van de leerlingen.	Instructies zijn eenduidig en volledig. Kan variatie aanbrengen in instructie, goed afgestemd op taalbeheersing en taalontwikkeling van leerlingen.	Instructies, ook voor complexere werkvormen en over meerdere lessen, zijn eenduidig en volledig. Kan variatie aanbrengen in instructie, uitstekend afgestemd op niveau en kenmerken van leerlingen.

Verloop les	Is soms in staat om begin en/of eind van de les ordelijk te laten verlopen. Overgangen binnen een les zijn niet altijd soepel.	Start van de les verloopt ordelijk. Is nog niet flexibel genoeg om de les ordelijk en efficiënt af te ronden als de lesplanning niet gehaald wordt. Gebruikt de lestijd min of meer efficiënt.	Gebruikt leer- en lestijd goed. Zorgt voor een ordelijk en efficiënt verloop van de les: laat weinig tijd verloren gaan aan het begin van de les; Houdt zich aan de bij leerlingen bekende planning.	Gebruikt les- en leertijd optimaal: gaat flexibel om met onverwachte situaties die de lesorganisatie kunnen verstoren.
Voortgang volgen	Is weinig gericht op de leeropbrengst van de les: tijdens of aan het eind van de les wordt nauwelijks gecheckt of leerdoelen behaald zijn.	Probeert soms na te gaan of leerdoelen van de les bereikt zijn door middel van enkele formatieve evaluatiemomenten.	<p>Gaat na of de leerdoelen van de les bereikt zijn door middel van formatieve evaluatiemethoden. Weet deze informatie te gebruiken om leerlingen verder te helpen.</p> <p>Gebruikt resultaten uit de toets om nieuwe lessen anders vorm te geven qua inhoud en/of didactiek.</p>	<p>Staat systematisch stil bij leeropbrengst en past diverse formatieve evaluatiemethoden toe om leeropbrengsten te achterhalen. Gebruikt deze informatie op systematische wijze om het leerproces van zowel de individuele leerlingen als de klas als geheel te bevorderen.</p> <p>Analyseert toets resultaten systematisch om nieuwe lessen vorm te geven qua inhoud en/of didactiek.</p>
Digitale leermaterialen en -middelen	Gebruikt vrijwel nooit digitale leermiddelen- en materialen.	Gebruikt soms digitale leermaterialen en -middelen, niet altijd passend bij de leerdoelen.	Maakt doelmatig gebruik van digitale leermaterialen en -middelen.	Maakt doelmatig, creatief en passend gebruik van digitale leermaterialen en -middelen.
Motivatie	Is vrijwel alleen bezig met eigen aandeel van de les. Heeft geen oog voor de leerdoelen van de leerlingen.	Is nog veel bezig met eigen aandeel van de les, maar motiveert leerlingen soms om de doelen te laten halen.	Weet de meeste leerlingen te motiveren tot het halen van de leerdoelen.	Weet ook lastig te bereiken leerlingen te motiveren de leerdoelen te halen.
Leerstrategieën	Heeft nog geen aandacht voor leerstrategieën. Focus is op correctheid van antwoord en nauwelijks op oplossingsmethoden/strategieën. Stelt weinig vragen die leerlingen aanzetten tot denken.	Besteedt een enkele keer aandacht aan leerstrategieën. Probeert af en toe leerlingen uit te lokken tot het expliciteren van denkstappen. Stelt soms vragen die leerlingen aanzetten tot denken.	<p>Besteedt nu en dan expliciet aandacht aan leerstrategieën. Stimuleert leerlingen na te denken over oplossingsstrategieën bij een taak. Stelt vragen die leerlingen aanzetten tot denken.</p> <p>Gaat in de les na in hoeverre zich bij de leerlingen daadwerkelijk misconcepties ontwikkelen.</p>	<p>Besteedt met regelmaat expliciet aandacht aan leerstrategieën. Stimuleert leerlingen na te denken over oplossingsmethoden/strategieën bij een taak. Stelt vragen die leerlingen aanzetten tot denken.</p> <p>Gaat in de les na in hoeverre zich bij de leerlingen daadwerkelijk misconcepties ontwikkelen en gebruikt daarbij meerdere strategieën om hier flexibel, snel en adequaat op in te spelen.</p>

	Differentiëren	Maakt weinig onderscheid tussen leerlingen.	Merkt verschillen tussen leerlingen op en zoekt naar oplossingen.	Heeft redelijk zicht op verschillen tussen leerlingen. Geeft leerlingen zicht op hun eigen vorderingen. Houdt in de les af en toe rekening met verschillen door uitleg en/of verwerking af te stemmen op leerlingen. Geeft leerlingen soms keuzemogelijkheden.	Heeft zich op verschillen tussen leerlingen. Geeft leerlingen instrumenten in handen om inzicht in eigen vorderingen in kaart te brengen. Houdt in de les regelmatig rekening met verschillen tussen leerlingen. Differentieert op instructie, leerstof, werkvorm, verwerkingsvorm en/of tempo.
	Feedback geven	Geeft feedback aan leerlingen in algemene bewoordingen. Heeft nog geen aandacht voor leerstrategieën. Focus is op correctheid antwoord en nauwelijks op oplossingsmethoden/strategieën. Stelt weinig vragen die leerlingen aanzetten tot denken.	Geeft over het algemeen concrete en specifieke feedback. Besteedt een enkele keer aandacht aan leerstrategieën. Probeert af en toe leerlingen uit te lokken tot het expliciteren van denkstappen. Stelt soms vragen die leerlingen aanzetten tot denken.	Geeft over het algemeen concrete en specifieke feedback. Feedback richt zich niet alleen op antwoord zelf maar ook op de wijze waarop leerlingen antwoord geven. Besteedt nu en dan expliciet aandacht aan leerstrategieën. Stimuleert leerlingen na te denken over oplossingsmethoden/strategieën bij een taak.	Geeft effectieve en constructieve feedback op product en proces, aan de klas als geheel en aan individuele leerlingen. Besteedt met regelmaat expliciet aandacht aan leerstrategieën. Stimuleert leerlingen na te denken over oplossingsmethoden/strategieën bij een taak. Stelt vragen die leerlingen aanzetten tot denken.
	Samenwerking, zelfwerkzaamheid en zelfstandigheid stimuleren	Slaagt er nauwelijks in om eenvoudige werk- en groeperingsvormen te organiseren.	Kan eenvoudige werk- en groeperingsvormen organiseren.	Kan complexere werk- en groeperingsvorm gericht op zelfstandig (samen) werken en zelfstandig leren organiseren.	Kan complexere werk- en groeperingsvormen gericht op zelfstandig (samen)werken en zelfstandig leren organiseren en sturen.
Lessen evalueren	Didactisch handelen bijsturen	Beschrijft eigen inhoudelijke keuzes en didactische aanpak, maar heeft daar wel ondersteuning van begeleiders bij nodig.	Beschrijft en expliciteert eigen inhoudelijke keuzes en didactische aanpak en stelt op basis van bevindingen bij, min of meer gestuurd op basis van vragen van begeleiders.	Beschrijft, expliciteert, legitimeert en evalueert min of meer zelfstandig eigen inhoudelijke keuzes en didactische aanpak en stelt op basis daarvan het handelen bij.	Beschrijft, expliciteert, legitimeert en evalueert zelfstandig eigen inhoudelijke keuzes en didactische aanpak, evalueert deze en ontwikkelt op basis daarvan, op systematische en onderzoeksmatige wijze alternatieven.
	Leerproblemen signaleren	Ziet niet of nauwelijks de leerproblemen en - belemmeringen bij leerlingen.	Signaleert soms leerproblemen en - leerproblemen bij leerlingen. Weet	Signaleert leerproblemen en - belemmeringen en zoekt daarvoor -	Signaleert leerproblemen en - belemmeringen en stelt, eventueel samen met collega's, een passend

			daar nog niet adequaat mee om te gaan	indien nodig - een oplossing voor samen met collega's.	plan van aanpak of benadering op. Kan leerlingen adequaat doorverwijzen.
	Bijdragen aan pedagogisch-didactische evaluaties	Maakt kennis met ontwikkelingen in vak en vakdidactiek, maar weet deze nog nauwelijks in te zetten voor de ontwikkeling van eigen handelen.	Gaat gericht op zoek naar ontwikkelingen in vak en vakdidactiek en gebruikt deze nu en dan voor de ontwikkeling van eigen handelen.	Is op de hoogte van ontwikkelingen in vak en vakdidactiek en gebruikt deze voor de ontwikkeling van eigen handelen	Houdt ontwikkelingen in vak en vakdidactiek bij en gebruikt deze gericht voor de eigen ontwikkeling, mede afgestemd op school- en sectiebeleid.
	Toelichting:				

3. Pedagogisch bekwaam

	1	2	3	4
Leer- en leefklimaat	Toont zich in omgang met leerlingen aarzelend.	Maakt op een vriendschappelijke manier contact met leerlingen.	Maakt contact met de leerlingen en zorgt ervoor dat zij contact kunnen maken met hem/haar en zich op hun gemak voelen. Toont belangstelling voor individuele leerlingen.	Maakt contact met de leerlingen en wordt door de leerlingen in vertrouwen genomen. Toont belangstelling voor individuele leerlingen.
	Neemt geen of aarzelend de leiding.	Neemt steeds meer de leiding.	Neemt de leiding over de gang van zaken.	Heeft op een natuurlijke manier leiding.
	Schenkt geen aandacht aan het creëren van een veilige leer- en leefomgeving. Corrigeert aarzelend of helemaal niet, of grijpt juist overdreven in.	Stimuleert door een respectvolle en open houding dat leerlingen inbreng kunnen en durven hebben. Corrigeert meestal wel maar nog niet consequent of overtuigend.	Stimuleert door een respectvolle en open houding dat leerlingen inbreng kunnen en durven hebben en zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun leerproces. Corrigeert tijdig en gepast, heeft meestal gewenste effect.	Stimuleert door een respectvolle en open houding dat leerlingen inbreng kunnen en durven hebben en zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun leerproces. Stimuleert dat leerlingen van elkaar leren. Corrigeert adequaat en met gewenste effect.
	Heeft geen oog voor het individueel welbevinden van leerlingen. Geen aandacht voor sociale klimaat van de klas.	Signaleert hoe de leerlingen met elkaar omgaan en de gevolgen daarvan voor de veiligheid van de klas. Draagt er zorg voor dat leerlingen respectvol met elkaar omgaan.	Analyseert de sociale processen tussen de leerlingen en neemt initiatief om hier sturing aan te geven. Heeft oog voor het welbevinden van individuele leerlingen binnen de groep.	Analyseert de sociale processen tussen de leerlingen en stuurt bij en kan optreden indien nodig. Communiqueert met leerlingen over het sociale klimaat in de klas. Heeft oog voor het welbevinden van individuele leerlingen binnen de groep.
Ontwikkeling van leerlingen	Heeft geen oog voor de verschillen tussen leerlingen of voor het belang daarvan.	Heeft oog voor de verschillen tussen leerlingen en probeert daar (in lesvoorbereiding) ook rekening mee te houden.	Heeft oog voor de verschillen tussen leerlingen en anticipeert daarop. Stimuleert de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van individuele leerlingen.	Heeft oog voor de verschillen tussen leerlingen en speelt daar flexibel en adequaat op in. Signaleert problemen en belemmeringen in de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van individuele leerlingen en verwijst zo nodig door

	Heeft geen oog voor vorderingen van individuele leerlingen op het gebied van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.	Heeft redelijk zicht op de vorderingen van individuele leerlingen op het gebied van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.	Vormt zich een goed beeld van de leerlingen bij de vorderingen die zij maken op het gebied van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Spreekt leerlingen hierop aan.	Heeft een goed beeld van de leerlingen op het gebied van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid en ontwerpt leerprocessen die de ontwikkeling hiervan stimuleren.
	Heeft geen oog voor (het leren van) individuele leerlingen.	Heeft oog voor het leren van individuele leerlingen. Uit positieve verwachtingen.	Volgt de ontwikkeling van de leerlingen in leren en gedrag, uit positieve verwachtingen en stemt zijn/haar handelen daarop af.	Heeft oog voor het leren van individuele leerlingen en gedrag, uit positieve verwachtingen en stemt zijn/haar handelen daarop af. Signaleert problemen en belemmeringen in de ontwikkeling van leerlingen en verwijst zo nodig door.
Samenwerking & professionaliteit	Geen sprake van samenwerking met collega's om samen een veilige en stimulerend leerklimaat te realiseren.	Er is af en toe sprake van overleg met collega's over het creëren van een veilige en stimulerende leeromgeving.	Kan in samenwerking met zijn collega's een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen realiseren.	Kan in samenwerking met zijn collega's een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen realiseren en doet dit op een professionele, actieve en ontwikkelingsgerichte werkwijze.
	In het communiceren over leerlingen komen vooroordelen of aannames naar voren.	Is in staat om leerlingen met een open houding tegemoet te treden. Is zich niet bewust van mogelijke beïnvloeding van aannames of vooroordelen.	Is in staat om leerlingen met een open, houding tegemoet te treden. Is zich hierbij bewust van mogelijke vooroordelen of aannames.	Is in staat om oordelen te formuleren, rekening houdend met de sociaal-maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden die horen bij het beroep.
	Er is geen overleg met collega's over het pedagogisch handelen.	Staat open voor suggesties van collega's om het pedagogisch handelen af te stemmen maar doet hier nog weinig mee in de praktijk.	Stemt zijn pedagogisch handelen af met zijn collega's en met anderen die voor de ontwikkeling van de leerling verantwoordelijk zijn.	Stemt zijn pedagogisch handelen af met zijn collega's en met anderen die voor de ontwikkeling van de leerling verantwoordelijk zijn en doet dit op een professionele en actieve wijze.
	Toelichting:			

4. Professioneel handelen

	1	2	3	4
Reflectie	Stelt zich verdedigend op. Reflectie beschrijft ervaringen, is een opsomming. Vindt het lastig feedback te ontvangen en/of er iets concreets mee te doen in de volgende les.	Staat open voor feedback maar weet dit nog niet altijd in te zetten voor verbetering eigen lessen en eigen handelen. Gaat door middel van reflectie na of gestelde doelen zijn gehaald (evaluatie)	Beschrijft en evalueert systematisch eigen ervaringen. Is in staat kritisch te analyseren vanuit verschillende invalshoeken (motivatie, attitudes, verwachtingen etc.). Vraagt gericht feedback aan begeleiders en weet dit in te zetten voor verbeteren eigen lessen en eigen handelen.	Beschrijft en evalueert systematisch eigen ervaringen. Analyseert ervaringen vanuit verschillende invalshoeken. Vraagt met regelmaat feedback aan leerlingen en begeleiders en gebruikt deze samen met eigen analyse van voortgang voor een gericht vervolg van het onderwijsleerproces.
	Heeft nog een weinig realistisch beeld van eigen functioneren in de klas. Kan via vragen van begeleiders zo nu en dan eigen sterke en zwakke kanten benoemen.	Toont aangezet door begeleiding inzicht in eigen sterke en zwakke kanten.	Heeft een realistisch beeld van eigen sterke en zwakke kanten.	Heeft een realistisch beeld van eigen sterke en zwakke kanten en onderzoekt voortdurend het handelen aan de hand van evaluatie, reflectie en feedback
	Maakt geen gebruik van theorie en van praktijkkennis van collega's.	Gebruikt af en toe theorie en praktijkkennis van collega's.	Gebruikt systematisch aangereikte theorie en praktijkkennis van collega's.	Zoekt zelfstandig en actief naar theorie en praktijkkennis van collega's en houdt daarmee bewust zijn (vak)kennis en -kunde actueel.
	Neemt geen verantwoordelijkheid om eigen onderwijspraktijk te onderzoeken.	Neemt na aansporing de tijd om eigen onderwijspraktijk te onderzoeken.	Heeft een onderzoekende houding ten aanzien van de eigen onderwijspraktijk en neemt hier de tijd voor.	Heeft een kritische houding t.a.v. eigen onderwijspraktijk en verbetert deze op onderzoeksmatige wijze.
	Is niet of nauwelijks op de hoogte van het vormgeven van onderwijs en/of de gevolgen hiervan voor de inrichting van schoolorganisaties.	Is op de hoogte van verschillen in opvattingen over het vormgeven van onderwijs en kan dit koppelen aan de inrichting van de eigen schoolorganisatie.	Is op de hoogte van verschillen in opvattingen over onderwijs en kan dit koppelen aan de inrichting van de eigen schoolorganisatie. Ziet op basis hiervan consequenties voor zichzelf en de eigen lespraktijk.	Verdiept zich (zelfstandig) in verschillen in opvattingen over kwaliteit van onderwijs. Is in staat een eigen positie te bepalen ten aanzien van de missie en visie van de school/instelling waar hij werkzaam is en is bereid een constructieve bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van zijn vak/het onderwijs in de school.

Samenwerking & professionaliteit	Neemt deel aan vergaderingen als toehoorder. Neemt niet deel aan schoolbrede activiteiten (rapportvergadering, ouderavond, excursie etc.).	Neemt actief deel aan vergaderingen: praat mee over onderwerpen die betrekking hebben op klassen waar student zelf lesgeeft. Neemt deel aan schoolbrede activiteiten als (rapportvergadering, ouderavond, excursie etc.) als toehoorder.	Neemt proactief deel aan vergaderingen: draagt onderwerpen aan ter bespreking en/of stelt kritische vragen. Neemt actief deel aan schoolbrede activiteiten (rapportvergadering, ouderavond, excursie etc.).	Neemt proactief deel aan vergaderingen: draagt onderwerpen aan ter bespreking en/of stelt kritische vragen met als doel de verbetering/ontwikkeling van het vakonderwijs in de school. Initieert en/of is medeverantwoordelijk voor de organisatie van school brede activiteiten.
	Toelichting:			

Woordrapport van de werkplekbegeleider (WPB)

N.a.v. gesprek op datum:

--

Cijfertoekenning

Voorstel cijfer Praktijk en Professie 1 (1-10, hele en halve cijfers mogelijk)	Handtekening WPB	Handtekening schoolopleider (indien opleidingsschool):
	Handtekening student:	

Eindoordeel Praktijk en Professie 1 (in te vullen door vakdidacticus)	Handtekening vakdidacticus:
Eventuele toelichting op het oordeel (in ieder geval invullen indien het oordeel afwijkt van het oordeel WPB):	